

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K chystané novele zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

Do 31. 1. 2023 měla být do právních řádů členských zemí Evropské unie implementována směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2121 ze dne 27. 11. 2019. Lhůta pro implementaci směrnice nebyla dodržena, řádný legislativní proces stále probíhá. Pojdme si téma novely zákona o přeměnách obchodních společností a družstev a dalších souvisejících zákonů připomenout a připravit se na změny, které mohou přinést.

Dne 30. 11. 2022 byl Ministerstvem spravedlnosti předložen Úřadu vlády ke zpracování návrh zákona, kterým se mění zákon č. [125/2008 Sb.](#), o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů („**Zákon o přeměnách**“), a další související zákony („**Novela**“).

Cílem Novely je především zapracovat do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2121 ze dne 27. 11. 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132 („**Směrnice**“), pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení. Implementací Směrnice do právních řádů členských států Unie by mělo na evropské úrovni zejména dojít k harmonizaci pravidel pro přeshraniční fúze a dosud nejednotně upravenému přeshraničnímu rozdělení, přeshraničnímu přemístění sídla a přeshraničnímu převodu jmění na společníka. Novela dále odstraňuje některé identifikované nedostatky a zapracovává podněty praxe v oblasti přeměn obchodních korporací na úrovni vnitrostátní. Směrnici byla nastavena lhůta k implementaci do právních řádů členských států Unie do 31. 1. 2023.

V legislativním procesu sice ještě lze očekávat pozměňovací návrhy ke znění Novely, hlavní parametry úpravy stanovené Směrnici by však měly zůstat zachovány. Z dosavadního znění Novely tak uvádíme nejvýznamnější plánované změny, z nichž některé mohou vést ke snížení nákladů, administrativní zátěže, podstatnému urychlení celého procesu přeměn obchodních korporací a hladšímu průběhu přeshraničních přeměn v rámci celé Unie.

- **Zavedení nového typu rozdělení vyčleněním** – spočívající ve vyčlenění části jmění rozdělované společnosti a jeho přechodu na jednu či více nově vznikajících nebo existujících nástupnických společností podle projektu vyčlenění, přičemž rozdělovaná společnost v tomto modelu nezaniká a stává se společníkem příslušné nástupnické společnosti; zásadní rozdíl mezi nově zaváděným rozdělením vyčleněním a klasickým rozdělením odštěpením, jak jej známe dnes, tedy spočívá v tom, že při vyčlenění rozdělovaná společnost nabývá podíl na nástupnické společnosti oproti rozdělení odštěpením, kdy podíl na nástupnické společnosti zásadně nabývají společníci společnosti rozdělované; rozdělení vyčleněním pak najde své využití zejména v situacích, kdy bude vhodnější, aby podíl v nástupnické společnosti nabyla přímo rozdělovaná společnost a nikoli její společníci, pokud by k takové situaci mělo dojít dle současného znění Zákona o přeměnách, je nutné, aby se společníci práva na výměnu podílů vzdali, popř. aby jim byl v souvislosti s takovým rozdělením vyplacen doplatek;
- **Odpadá proces jmenování znalce soudem** – v případech, kdy Zákon o přeměnách vyžaduje ocenění jmění znalcem, už nebude zapotřebí znalce jmenovat soudem, nýbrž si jej společnost zúčastněná na přeměně sama zvolí výběrem ze seznamu znalců; vynechání tohoto požadavku zajiště vede ke snížení formální zátěže a rovněž i zátěže finanční v podobě úhrady soudního

poplatku;

- **Zjednodušená informační povinnost** - povinnost zveřejnit oznámení o uložení projektu přeměny do sbírky listin a upozornění pro věřitele v Obchodním věstníku se Novelou nahrazuje povinností uložit do sbírky listin obchodního rejstříku zúčastněné společnosti společně s projektem i upozornění pro věřitele, zaměstnance a společníky na jejich práva, nadále však zůstává alternativní možnost zveřejňovat tyto informace prostřednictvím internetových stránek společnosti na přeměně zúčastněné; zjednodušení povinnosti zveřejňování zajisté vede ke snížení formální zátěže a rovněž i finanční zátěže v podobě poplatků spojených se zveřejněním v Obchodním věstníku;
- **Úprava věřitelských práv** - zkracuje se lhůta ohledně uplatnění práva věřitelů na poskytnutí dostatečné jistoty z 6 měsíců na měsíce 3, přičemž uvedená kratší lhůta pro uplatnění práva u soudu poběží nikoli ode dne, kdy se zápis přeměny do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám, nýbrž ode dne zveřejnění projektu přeměny ve sbírce listin obchodního rejstříku, nově bude rovněž možné požadovat poskytnutí dostatečné jistoty i ve vztahu pohledávkám budoucím či podmíněným, a to za předpokladu, že se jedná o pohledávky ze závazků vzniklých před zveřejněním projektu přeměny, naproti tomu současné znění Zákona o přeměnách se vztahovalo pouze na pohledávky nesplacené hlouběji nespecifikované;
- **Nové možnosti přeshraničního přemístění sídla** - pro usnadnění přeshraniční mobility obchodních korporací se zavádí možnost využití přeshraničního přemístění sídla i ve vztahu k jiným státům než členským státům EU nebo státům EHP;
- **Rozšíření výjimky z povinnosti oceňování jmění posudkem znalce** - současné znění Zákona o přeměnách výjimku z povinnosti ocenění jmění posudkem znalcem uplatňuje pouze ve vztahu ke změně právní formy a přemístění sídla do České republiky; Novela nově obecně zakotvuje možnost využití alternativního postupu podle § 468 a násl. zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech („**ZOK**“), pro všechny případy, kdy Zákon o přeměnách vyžaduje ocenění jmění posudkem znalce, a pevně stanoví, že v ZOKu stanovená doba 6 měsíců ve vztahu k určení reálné hodnoty se v takových případech počítá ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku;
- **Několik přeměn se stejným rozhodným dnem** - Novela výslovně zakotvuje, že obchodní korporace se budou moci zúčastnit více přeměn se stejným rozhodným dnem, což dle současného pojetí Zákona o přeměnách možné není; a
- **Kodifikace pravidel ustálených praxí** - Novelou bude dále výslovně kodifikováno již praxí dříve dovozované pravidlo, že rozhodným dnem fúze nebo rozdělení nesmí být den dřívější než den vzniku společnosti nebo družstva zúčastněného na přeměně; nutnost existence společnosti zúčastněné na přeměně k rozhodnému dni je v současnosti v praxi (např. notářů, kteří přeměny schvalují a zapisují do obchodního rejstříku) pojmána rozdílně, Novelou by se toto pravidlo mělo potvrdit a postavit zákonem najisto.

Novela je v současnosti přijata ke zpracování Úřadem vlády. Lhůta pro implementaci Směrnice nebyla dodržena, uběhla 31. 1. 2023.

Stav přijetí Novely neustále sledujeme a o jejím vývoji Vás budeme průběžně informovat.

JUDr. Klára Biskupová

Mgr. Adam Leš

[INVICTA, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Ostrovní 2064/5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 522 202
e-mail: recepce@invicta-law.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)